

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
Вибіркової навчальної дисципліни 1
Вибірковий модуль В
«Основи диригування та естрадний ансамбль»
(на базі атестата про повну загальну середню освіту)

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Керівник музичний. Викладач спеціалізованих мистецьких закладів. Організатор у сфері культури і мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри історії,
теорії мистецтв та виконавства
№ 8 від 29 січня 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 570/19		Рік навчання 2,3, 4
		Семестр 3-й, 4-ий, 5-ий,6-й,7-й,8-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні 20 год.
		Лабораторні 148 год.
		Індивідуальні 94 год.
		Самостійна робота 274 год.
		Консультації 34 год.
Мова навчання українська		Форма контролю: залік 3,4,5,6,7,8 семестр

II. Інформація про викладачів

Зарицький Андрій Олександрович
Заслужений артист України
Доцент
Доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380503788379, anzar2008@ukr.net)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

Марач Олександр Миколайович
Кандидат мистецтвознавства
Старший викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380663453533, omarach.lpc@gmail.com)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Основи диригування та естрадний ансамбль» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Виконання вимог даної дисципліни розширює професійні можливості студента, передбачає оволодіння диригентськими вміннями та навичками роботи з естрадним ансамблем. Вивчення дисципліни сприяє розвитку музичного кругозору, вихованню художніх смаків студентів, здатності самовиражатися в

умовах колективної творчої діяльності.

Дана дисципліна є однією зі складових частин загального процесу підготовки майбутніх виконавців, викладачів спеціалізованих мистецьких закладів, організаторів у сфері культури і мистецтва.

2. Пререквізити. Засвоєння вибіркової навчальної дисципліни «Основи диригування та естрадний ансамбль» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких навчальних дисциплін: «Спеціальний клас», «Вокально-оркестровий клас», «Академічний та джазовий хор», «Постановка голосу та вокальний ансамбль».

Постреквізити. Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Арт-студія вокального мистецтва», «Фахова майстерність», «Методика та практикум роботи з творчим колективом».

3. Мета і завдання вибіркової навчальної дисципліни

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Основи диригування та естрадний ансамбль» є формування у студентів практичних диригентських умінь та навичок ансамблевого виконавства, оволодіння студентами специфікою організації репетиційної роботи з естрадним ансамблем. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню диригентських та ансамблевих художньо-виконавських навичок.

Основними завданнями вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи диригування та естрадний ансамбль» є формування у студентів диригентських та вокально-виконавських компетентностей, а саме:

- виховання у майбутніх фахівців інтересу до вокально-ансамблевого мистецтва;
- формування художнього смаку та розуміння стилю виконуваних творів, їх форми і змісту;
- оволодіння студентами технікою диригування;
- оволодіння студентами методами і прийомами вокально-ансамблевої роботи та диригентською майстерністю;
- удосконалення вокально-технічних та художньо-виразових ансамблевих навичок;
- розвиток власної співацької культури;
- виконання вокальних творів в синтезі музики, слова та акторської виразності;
- набуття навичок осмисленого підбору вокального репертуару для естрадного ансамблю.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;
- ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності;
- ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;
- ФК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність;
- ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
- ПРН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.
- ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

По завершенню курсу студент повинен:

- знати диригентські схеми;
- знати прийоми виконання різних штрихів, фермат, динаміки, акцентів, синкоп;
- володіти мануальною технікою;
- володіти основними прийомами і методами роботи над ансамблевими творами;
- вміти працювати з однорідними та мішаними вокальними ансамблями;
- володіти художньо-виконавськими уміньми та навичками;
- зробити аналіз та продиригувати вокальні ансамблеві твори;

- виконати вокальну ансамблеву партитуру на фортепіано, враховуючи художньо-стильові особливості.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Лабор..	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль I.							
Головні аспекти диригентської техніки							
Тема 1. Володіння механізмами диригентської мануальної техніки	42			18	22	2	ІРС/20
Тема 2. Вивчення двох вокально-ансамблевих різнохарактерних твори	53		28		22	3	ІРС/20
Разом за змістовим модулем 1	95		28	18	44	5	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	95		28	18	44	5	100
Змістовий модуль II.							
Структура виконавський диригентських навичок							
Тема 3. Управління виконавськими діями естрадного ансамблю..	40			16	22	2	ІРС/20
Тема 4. Вивчення двох вокально-ансамблевих твори в сучасній обробці.	51		26		22	3	ІРС/20
Разом за змістовим модулем 2	91		26	16	44	5	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	91		26	16	44	5	100
Змістовий модуль III.							
Творча робота над виразністю виконання ансамблевих творів							
Тема 5. Практичне втілення композиторського задуму.	43			18	22	3	ІРС/20
Тема 6. Вивчення двох вокально-ансамблевих різнохарактерних твори	53		28		22	3	ІРС/20
Разом за змістовим модулем 3	96		28	18	44	6	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	96		28	18	44	6	100
Змістовий модуль IV.							
Удосконалення навичок диригентської техніки							
Тема 7. Опанування диригентських прийомів передачі агогічних, ритмічних та динамічних змін.	41			16	22	3	ІРС/20
Тема 8. Етапи роботи над ансамблевим твором	51		26		22	3	ІРС/20

Разом за змістовним модулем 4	92		26	16	44	6	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	92		26	16	44	6	100
Змістовий модуль V							
Розвиток вокально-виконавської ансамблевої майстерності студента							
Тема 9. Розвиток вокально-виконавських навичок під час розучування творів	39			14	22	3	ІРС/20
Тема 10. Розвиток навичок стильової й жанрової інтерпретації вокальних творів	45		20		22	3	ІРС/20
Разом за змістовним модулем 5	84		20	14	44	6	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	84		20	14	44	6	100
Змістовий модуль VI							
Сучасні технології диригентської та ансамблевої підготовки							
Тема 11. Тенденції сучасної диригентської школи.	47	10		12	22	3	ІРС/20
Тема 12. Формування активного творчо-слухового контролю до виконуваних ансамблевих творів	65	10	20		32	3	ІРС/20
Разом за змістовним модулем 6	112	20	20	12	54	6	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	112	20	20	12	54	6	100
Загальна кількість годин	570	20	148	94	274	34	

* ІРС –індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. Історія розвитку диригентського мистецтва.
2. Динаміка у диригуванні, прийоми контрастної динаміки.
3. Відтворення штрихів, звуковедення у диригуванні.
4. Різноманітність фермат, їх художня виразність і виконання.
5. Процес формування відчуття звука в руці (вправи, робота над кистю і її відчуття).
6. Планування роботи з естрадним ансамблем.
7. Вимоги до підбору репертуару для занять з естрадного ансамблю.
8. План написання розширеної анотації, пов'язаний з вивченням конкретного твору.
9. Прийоми артистичного втілення образу пісні.

10. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару.
11. Роль та значення ансамблевого співу в розвитку музичної культури.
12. Вокально-темброва культура ансамблю.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедрою, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання навчальної програми, що здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з вибіркової навчальної дисципліни «Основи диригування та естрадний ансамбль» є залік, на якому оцінюється засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних, лабораторних, індивідуальних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом, отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми та володіє передбаченими практичними вміннями та навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – студент оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними практичними вміннями та навичками.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Розподіл балів у 3,4,5,6,7,8 семестрі

Поточний контроль (мах = 40 балів)		Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1		МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	30	30	100
20	20			

Критерії оцінювання поточного контролю

<i>20–17 балів</i>	отримують студенти, які вільно володіють диригентською технікою, вокально-технічною та художньо-виконавською ансамблевою майстерністю; усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
<i>16-13 балів</i>	отримують студенти, які на середньому рівні володіють диригентськими та ансамблевими вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
<i>12-9 балів</i>	отримують студенти, які недостатньо володіють диригентськими навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
<i>8-5 балів</i>	Часткове виконання завдань.
<i>4-1 бал</i>	Завдання виконані на мінімальному рівні.
<i>0 балів</i>	Професійна несумісність

Критерії оцінювання модульного контролю

<i>30–27 балів</i>	отримують студенти, які вільно володіють диригентською технікою, вокально-технічною та художньо-виконавською ансамблевою майстерністю; усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
<i>26-22 балів</i>	отримують студенти, які на середньому рівні володіють диригентськими та ансамблевими вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
<i>21-18 балів</i>	отримують студенти, які недостатньо володіють диригентськими навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
<i>17-11 балів</i>	Часткове виконання завдань.

10-7 бал

Завдання виконані на мінімальному рівні.

0 балів

Професійна несумісність

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бриліна В.Л., Ставинська Л. М. Вокальна професійна підготовка вчителя музики : методичний посібник для викладачів та студентів вищих педагогічних і мистецьких закладів, Вінниця: Нова книга, 2013. 96 с.
2. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: «ПП-арт», 2014. 54 с.
3. Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ, 2005. 42 с.
4. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2004. 30 с.
5. Заруба Е., Растригіна А. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для музичних відділень мистецьких факультетів. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2004. 104 с.
6. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки. К. : Мистецтво, 1963. 339 с.
7. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. 92 с.
8. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Ів-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаніка, 2011. 174 с.
9. Ткаченко Т. Особливості викладання вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України. Молодь і ринок. 2011 № 1 (72). С. 72-78.

**Рекомендований репертуар з вибіркової навчальної
дисципліни**

«Основи диригування та естрадний ансамбль»

1. Закувала зозуленька. Українська народна пісня, обробка М. Леонтовича
2. Вечір. Слова Д. Млаки, музика І. Воробкевича
3. Весна. Слова Л. Горлача, музика Ф. Мендельсона
4. Летіла зозуля. Українська народна пісня, обробка М. Коника
5. Ой, чий то кінь стоїть. Українська народна пісня, обробка О. Токар
6. Somethin' stupid. Слова і музика К. Паркса, аранжування С. Румянцевої
7. Yesterday. Слова і музика П. Маккартні
8. Run to you. (З репертуару групи «Пентатонікс»). A light in the room
9. Spring is here... (Фрагмент). Слова Л. Харта. Музика Р. Роджерса
10. Сонце заходить. Слова Т. Шевченка. Музика Д. Роздольського
11. «Веснянка». Сл. Л. Українки, муз. І. Шамо
12. «Іди, іди, дощику». Сл. Є. Авдієнко, муз. К. Мяскова.